

L'estret del Pont del Diabre

En aquest punt s'aixecà la que fou la presa més alta d'Europa

Camarasa
REDACCIÓ

El 27 de juny de 1917, ara fa cent anys, va ser atorgat i aprovat per R.O. el salt de la central hidràulica de Camarasa, actualment pertanyent a Endesa. L'emplaçament definitiu del salt va ser l'estret del Pont del Diabre—uns 200 metres aigües amunt de la confluència dels rius Segre i Noguera Pallaresa—, on es va construir una presa de 92 metres d'alçada sobre la llera del riu i més de 100 metres de fonaments, fet que la va convertir, fins a l'any 1924, la presa més alta d'Europa. A escassos metres aigües avall de la presa es va instal·lar la central, amb 4 grups generadors equipats amb turbines tipus Francis d'eix vertical i una potència màxima de 56.000 kW.

Tot i que des de finals de 1917 ja s'estava treballant en la desviació del Noguera Pallaresa en el seu marge esquerre, el gruix de les obres va començar al maig de 1919 i van ser necessaris 218.000 m³ de volum de formigó per a coronar la presa de gravetat de planta corba més alta, fins a les hores, d'Europa.

El primer grup es va connectar a les línies procedents de la Central Hidroelèctrica de Talarn el 3 d'agost de 1920, tot i que les obres es van donar per acabades el 29 d'abril de 1922, amb els quatre grups generadors instal·lats i una presa capaç de regular les aigües del tram baix del riu Noguera Pallaresa.

La Central hidroelèctrica de Camarasa va ser el quart salt d'aigua posat en marxa per Riegos y Fuerza del Ebro, S.A. (empresa constituïda per la Barcelona Traction Light & Power, coneguda popularment com La Canadencia), després de les Sossís (1912), Seròs (1914) i Talarn (1916). La Canadencia, ja des del moment de la seva constitució el 12 de setembre de 1911, va dissenyar i executar un ambiciós projecte de generació, transport i distribució d'energia elèctrica a Catalunya.

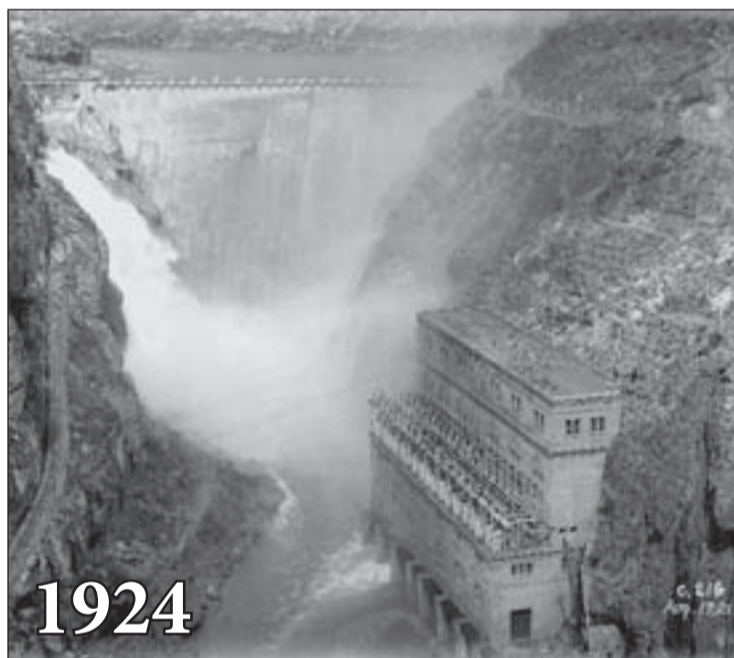
La de Camarasa es va situar com una infraestructura bàsica pel subministrament d'energia elèctrica del país i va representar un model d'enginyeria a inici de segle XX. Actualment, aquesta instal·lació gairebé centenària disposa de 4 grups hidràulics amb una potència total instal·lada de 60 MW.

1917

1918

1924

FOTOS: Endesa/ La presa de la central hidràulica de Camarasa fou aixecada 200 metres aigües amunt de la confluència dels rius Segre i Noguera Pallaresa. Les fotos mostren quan no existia encara la presa i quan ja era una realitat la infraestructura.

La vaga de La Canadencia

El primer quart de S. XX va ser un període d'importants reivindicacions laborals i salarials. Les dures condicions per les que els treballadors dels grans complexos hidroelèctrics passaven, agreujada per l'acomiadament de 8 d'empleats del departament de facturació de la Riegos y Fuerza del Ebro, S.A., va propiciar l'inici d'una de les vagues laborals més rellevants de l'últim segle, la Vaga de La Canadencia. Inicialment, la vaga va ser secundada pels membres del sindicat únic d'aigua gas y electricitat de la CNT però, amb el pas dels dies, els transports públics i d'altres sectors, com el tèxtil, es van afegir a les reivindicacions.

L'inici del conflicte laboral es va iniciar el 5 de febrer de 1919 i es va donar per finalitzat el 19 de març, amb un multitudinari míting a la Plaça de les Arenes de Barcelona en el que més de 20.000 obrers van ratificar els acords presos entre delegats de Govern, representants de la Patronal i el comitè de vaga. Entre aquests acords, destacava la jornada laboral de 8 hores.

Els orígens d'Endesa a Catalunya

A finals del 1911 es van fundar dues grans companyies, grans competidores als inicis, que van impulsar l'explotació hidroelèctrica del Pallars i l'electrificació de Catalunya. Ambdues van unir les seves trajectòries anys més tard i l'actual Endesa a Catalunya és fruit de la iniciativa d'aquestes empreses.

Es tracta de Riegos y Fuerza del Ebro, filial de l'empresa Barcelona Traction Light and Power Company Limited—fundada a Toronto per Fred Stark Pearson i coneguda popularment com la Canadencia—i Energía Eléctrica de Cataluña—impulsada per Emili Riu, financer i emprenedor pallarès amb capital majoritàriament francès—

Un enginyer barceloní, Carlos Montañés, va convèncer Fred Stark Pearson de les grans possibilitats de negoci a Catalunya.

Junts van obtenir en poc temps concessions per a construir els aprofitaments hidroelèctrics de Sossís (1912), Seròs (1914), Sant Antoni (1916), Camarasa (1920), Sant Llorenç (1930), Gavet (1931) i Terradets (1935). És considera Seròs la primera central que va entrar en funcionament perquè Sossís es considera una central auxiliar executada per construir Sant Antoni.

Durant la Primera Guerra Mundial la indústria catalana va créixer de manera espectacular i, en conseqüència, es va elevar la demanda energètica.

Fins aleshores l'electricitat s'havia vist més com un luxe que com una oportunitat, però la Canadencia va començar a oferir contractes a preus baixos als grans consumidors, amb la qual cosa es va estendre el seu ús, i el juny de 1923 va absorbir la seva

competidora, Energía Eléctrica de Cataluña. Així es va unificar la xarxa de transport d'electricitat i es va augmentar la capacitat de producció per a poder il·luminar els carrers i les llars, de manera que va permetre la substitució del vapor i la tracció animal en transports i empreses.

Les concessions aconseguïdes per Emili Riu van permetre la construcció de les centrals de Capdella (1914), Molinos (1917) i la Plana de Mont-ros (1949).

En menys de tres dècades—entre el 1912 i el 1940—es van construir dotze centrals hidroelèctriques a l'eix format pels rius Flamisell, Noguera Pallaresa i Segre. Aquestes generaven el 60% total de l'electricitat que es consumia a l'àrea de Barcelona. Nou d'elles es troben a la comarca del Pallars Jussà, dues a la Noguera i una al Segrià.

Els agricultors de les Garrigues perdran fins a 60€ per hectàrea per no ser 'zona desafavorida'

Crearan un front comú per revertir la situació

Representants del Consell Comarcal de les Garrigues, Unió de Pagesos i JARC es van reunir ahir per organitzar un front comú contra de la nova normativa de la Unió Europea que deixa de considerar 23 municipis de la comarca zones desafavorides.

Les Borges Blanques
REDACCIÓ

Això comporta que els pagesos deixin de cobrar una subvenció de 25 a 60 euros per hectàrea, depenent del cultiu. I a més a més, els serà més difícil aconseguir ajudes, ja que el fet de ser considerat zona desafavorida suposa un increment de possibilitats de rebre-les, segons expli-

FOTO: C.C. Garrigues / La reunió del Consell Comarcal amb els sindicats

cava el president de la Comissió d'Agricultura del Consell Comarcal de les Garrigues, Francesc Esquerda.

La regulació europea, que fins

ara considerava els 24 municipis de la comarca zones desafavorides, ja està aprovada i entrarà en vigor l'any que ve, en cas que la situació no es pogués revertir. Per

ara, l'única població de la comarca que la manté és la Pobla de Cérvoles. Per Esquerda, és "inacceptable" que la major part de les Garrigues no sigui considerada desafavorida, ja que són zones de secà que sense ajudes "no poden competir" amb els agricultors d'altres comarques com el Segrià o el Pla d'Urgell.

Amb la reunió d'ahir el Consell Comarcal i els sindicats volen organitzar-se per tal de fer arribar la seva demanda a l'administració pública. En primer lloc, el president de la comissió apuntava que la petició es comunicaria al Departament d'Agricultura de la Generalitat, reactivat des de l' aixecament de l'article 155, amb "l'esperança" que aquest transmeti la queixa a la Unió Europea.

La Baixada de Falles d'Alins espera 3.500 visitants i fins a 300 fallaires

La Baixada de Falles d'Alins, que se celebrarà la propera revetlla de Sant Joan coincidint amb la Festa Major del poble, "espera al voltant d'unes 3.500 persones", segons va explicar ahir l'alcalde de la vila, Josep Maria Lladós. Durant la nit hi haurà dues baixades, una des del turó de Sant Quirc i la del Botanal, i seran fins a 300 fallaires els que hi participaran.

Els comerciants del Pallars Jussà participen en seminaris formatius

Un total de 24 persones han participat durant aquesta primavera als 3 seminaris formatius adreçats al comerç del Pallars Jussà. Les classes s'han enfocat principalment en donar eines de millora visual i optimització dins l'espai dels negocis per tal de fer-los més atractius i accessibles als seus clients.

La Càtedra d'Estudis Medievals de la Noguera debatrà enguany sobre 'La nació a l'Edat Mijana'

Estudiosos d'arreu del món impartiran xerrades

La Càtedra d'Estudis Medievals de la Noguera ha escollit La nació a l'Edat Mitjana com a tema per la seva 23a edició.

Balaguer
REDACCIÓ

Estudiosos de la Universitat de Lleida i d'universitats internacionals com les de París-Sorbonne, Wroclaw, Debrecen, Lorraine, Gieben, l'Acadèmia de Ciències de Rússia i el Consell Nacional de Recerca italià participaran en les jornades com a ponents.

A més de les ponències i els debats, s'ha incorporat al programa un concert de música amb tast de vins obert a tothom el dia 12 de juliol a les 19.30h, al claustre del Consell Comarcal de la Noguera; i una sortida de treball de camp el dia 13 de juliol a l'ermita de la Pertusa, la col·legiata

FOTO: C.C. Noguera / La presentació de les jornades d'estudis a Balaguer

de Sant Pere d'Àger, i el monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes.

El Consell Comarcal de la Noguera, l'Arxiu Comarcal de la Noguera, la Universitat de Lleida ja

fa més de dos dècades que organitzen el curs d'estiu de la Càtedra d'Estudis Medievals Comtat d'Urgell amb la voluntat d'estudiar i difondre la història medieval de la Noguera.

FOTO: Aj. Tàrrrega / La plaça Major de la capital de l'Urgell a dia d'avui

Tàrrrega aprova convertir el paviment de la plaça Major en una única plataforma

L'Ajuntament de Tàrrrega ha aprovat en Junta de govern local el projecte d'adequació de la plaça Major, que pretén transformar aquest emblemàtic indret urbà de la capital de l'Urgell en un espai de plataforma única que faci més còmode el trànsit de viants. La superfície de la plaça, que actualment presenta quatre tipologies diferents (voreres, porxos, calçada de llambordes i

part central elevada), s'unificarà en un únic paviment integrat per lloses rectangulars de pedra natural. El ferm s'integrarà en la fesomia del nucli antic. Segons l'alcaldesa Rosa Perelló, la reforma també revitalitzarà l'espai tant en l'àmbit social com comercial". Els treballs suposaran una inversió de 384.994 euros, 160.000 dels quals els facilitarà la Diputació de Lleida.

Borrell, el segon ministre d'Exteriors de la Pobla de Segur

Pedro Cortina Mauri va ser el darrer 'canceller' del dictador i primer del rei

El socialista Josep Borrell, que torna a un govern d'Espanya com a ministre després del seu pas pel d'Obres Públiques amb Felipe González, és el segon ministre d'Afers Exteriors nascut a la Pobla de Segur.

Lleida
REDACCIÓ

Pedro Cortina Mauri, nascut a la Pobla de Segur al 1908 i mort a Madrid al 1993, és el precedent d'un pallarès al capdavant de la diplomàcia espanyola. Va ser el darrer ministre d'Afers Exteriors del dictador Franco i es va mantenir en el primer govern de transició que va confirmar l'aleshores rei Juan Carlos I.

Diplomàtic de carrera, Pedro Cortina va desenvolupar la seva carrera dins el ministeri i al 1958 va

FOTO: / Pedro Cortina va néixer a la Pobla de Segur al 1908

ser nomenat Subsecretari d'Afers Exteriors, càrrec que va exercir fins a l'abril de 1966. En aquell moment és nomenat ambaixador d'Espanya a França, destinació que va mantenir fins al 3 de gener de 1974.

És llavors quan el pallarès entra a formar part del govern de Franco, com a titular de la cartera d'Exteriors, agafant el relleu del veterà franquista Laureano López Rodó, que ho havia estat durant els sis mesos anteriors, tot i que ocupava lloc als governs de Franco des de 1965 com a "ministre sense cartera". Pedro Cortina, que també va ocupar un escó com a "procurador en corts" –el pseudo parlament del franquisme– va formar part com a canceller en els dos executius de Carlos Arias Navarro, com l'últim ministre d'Exteriors de Franco i el primer de la monarquia, fins a l'11 de desembre de 1975, quan passa el testimoni a José María de Areilza.

Durant el seu mandat al capdavant de la diplomàcia espanyola va haver de fer front al problema de la descolonització del Sàhara espanyol i a la Marxa Verda organitzada per Hassan II del Marroc.

'LOS ALBERTOS'

Amb diferents condecoracions del règim, el pallarès Pedro Cortina Mauri es va convertir també en l'origen d'una de les fortunes familiars més famoses, en ser el pare d'Alfonso i Alberto Cortina Alcocer. Aquest –que va estar casat amb Alicia Koplowitz– va impulsar la constructora Construcciones y Contratas, i va omplir pàgines de premsa rosa i econòmica amb el seu cosí, Alberto Alcocer, que eren coneguts com *los albertos*.

FOTO: / Amb Henry Kissinger, secretari d'Estat dels Estats Units, al 1974

FOTO: / Portada de La Mañana del 4 de gener de 1974, amb aquell govern

FOTO: / A Cortina li va tocar gestionar la crisi del Sàhara i la Marxa Verda

ECLIPSE CROSS

Cross the limits

Olvídate de los límites con el Eclipse Cross, el nuevo SUV compacto de inspiración deportiva de Mitsubishi.

BEMI AUTO
 Pol. Ind. Camí dels Frares parc. 67
 Lleida Tel. 973 282 160
 Ctra. N-II km. 509
 Tàrrrega Tel. 973 501 210

CO2: 159 g/km · Consumo 7,0 l/ 100km

MITSUBISHI MOTORS
Drive your Ambition

POLIDEPORTIVO → Montaña

FOTO: S. G. / El deportista Albert Cantenys

Albert Cantenys gana el Campionat de Catalunya de paramontaña

Albert Cantenys se proclamó campeón de Catalunya de paramontaña 2018 con la victoria obtenida en la séptima edición de la l'Arruix&Vol, en Organyà. Desde su estreno, esta prueba de l'Alt Urgell es puntuable como campeonato nacional de esta especialidad, que combina una subida a pie y el descenso por parapente. El podio lo com-

pletaron Jordi Rosset, como segundo clasificado, y Eduard Massa, en la tercera posición final. Para el resultado final se valora tanto el tiempo de llegada como la precisión del aterrizaje por parte de los participantes. La Arruix&Vol coincidía nuevamente con la disputa de la carrera de montaña vertical Arruix de Santa Fe.

CICLISMO → Volta a Lleida

La Volta a Lleida llega con récord de ciclistas

La carrera pierde una etapa y pasa a ser este año una ronda de tres días

Lleida
REDACCIÓN

La 61ª Volta Ciclista Internacional Provincia de Lleida rodará este fin de semana con récord de participación. 20 equipos con 120 ciclistas tomarán parte de esta competición que este año cuenta con 3 etapas, de Lleida en Tremp, con varios puertos de montaña y 400 kilómetros de recorrido. Un año más, la vuelta terminará en la Seu Vella, siendo un final de etapa duro y espectacular y que, como ya se ha dado, puede decidir el ganador de la Volta.

El alcalde de Lleida, Àngel Ros, presentó la 61ª edición con el presidente del Club Esportiu Speed Republick, Sergi Escobar,

FOTO: Hermínia Sirvent / La presentación del acontecimiento

organizador de la prueba con la Federació Catalana de Ciclisme. La Paeria es el principal patrocinador de la Volta a Lleida, que tiene un presupuesto de 70.000

euros. El alcalde Ros destacó el atractivo que tiene esta cita deportiva, por el recorrido que hace entre el llano y la montaña, y la promoción del territorio.

Lleidamòbil S.A. elegido Reparador Oro 2018

Solo 15 concesionarios de nuestro país han ganado este galardón

Lleidamòbil, S.A., de Lleida, ha sido uno de los 15 concesionarios elegidos "Reparador Oro". Un galardón que solo se otorga a los Reparadores Autorizados que han cumplido todos los estándares de Calidad de Servicio Posventa del Programa Excelencia de Marca.

El acto de entrega del premio ha tenido lugar en las instalaciones del concesionario y ha contado con la presencia del Jefe de Distrito de Opel.

Este premio le permitirá lucir en sus instalaciones el diploma que acredita la profesionalidad de su servicio y su enfoque en la satisfacción de los clientes.

Con los premios "Reparador Oro", Opel ratifica su apuesta por mantener la máxima calidad de servicio posventa. Una excelente noticia para los usuarios de Opel en Lleida, porque en Lleidamòbil cumplen al máximo con el compromiso del servicio Posventa Opel: "Cuidamos siempre lo que fabricamos".

Alumnos del colegio Magí Morera descubren el pádel

Una quincena de alumnos del colegio leridano Magí Morera participaron en la actividad física de descubrimiento del deporte del pádel. En colaboración con el Sícoris Club y la Federació Catalana de Pàdel (FCP) los niños y niñas de 6º de primaria tuvieron su primer contacto con el pádel. Una iniciativa impulsada por Daniel Serra, profesor de la escuela.

FOTO: FCP / Los alumnos con sus monitores durante la actividad

La jugadora del AEM Sarai Alfonso, con la Selecció Catalana Sub-16 de fútbol

La Selecció Catalana Sub-16 femenina disputa este fin de semana en Gandia (Valencia) la Fase Final del Campionat d'Espanya, donde se enfrentará a Baleares en semifinales. Entre las integrantes del equipo se encuentra la jugadora de la SE AEM Sarai Alfonso. El otro partido de semifinales lo disputarán Valencia y Andalucía.

El internacional danés Kevin Moller ficha por tres temporadas por el Barça

El FC Barcelona Lassa de balonmano hizo oficial ayer el fichaje del meta internacional danés Kevin Möller (28 años y 2,00 metros), procedente del SG Flensburg-Andewitt, vigente campeón de la Bundesliga, para las tres próximas temporadas (2018-2021) y relevará en la portería al macedonio Borko Ristovski.

El ex del Lleida Jorge Miramón jugará en Primera con el Huesca

Jorge Miramón deja el CF Reus Deportiu y se ha convertido en el primer fichaje del Huesca en la temporada de su debut en Primera División. Después de dos años rindiendo a un buen nivel en el conjunto reusense, el futbolista aragonés, ex del Lleida Esportiu, acababa contrato y llega libre. Ha firmado un contrato hasta el 30 de junio del 2019.